

Motion till riksdagen 2017/18:4052

av **Olle Felten och Jeff Ahl (båda SD)**

med anledning av prop. 2017/18:145 Ökat skydd för hotade och förföljda personer samt några åtgärder för att öka kvaliteten i folkbokföringen

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ökade resurser till polisen och rättsväsendet för att skydda personer som utsätts för hot och förföljelse, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det nya skyddsinstitutet skyddad folkbokföring med krav på flyttning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Polismyndigheten ska vara den myndighet som har ansvaret för att lämna stöd till den som har medgetts skyddad folkbokföring, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Skatteverket i uppdrag att snabbt utveckla en modern teknisk lösning för befolkningsregistret och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Skatteverket de resurser som krävs för att kunna lösa uppgiften som anges i punkt 4 och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja kvaliteten i folkbokföringen ytterligare genom att införa biometrisk information och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Skatteverkets möjligheter att kontrollera boendes identitet på adresser som skäligen kan misstänkas användas för att hantera falska identiteter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Propositionen behandlar två olika frågor, ökat skydd för hotade och förföljda samt hur vissa brister i folkbokföringen bör åtgärdas. Vi behandlar de olika delarna var för sig.

Ökat skydd för hotade och förföljda

Vi delar i stort regeringens bedömningar av rättsläget och behovet av att etablera ett starkt skydd för personer som utsätts för hot eller blir förföljda på annat sätt. Vi menar dock att den viktigaste åtgärden för att lösa dessa personers huvudsakliga problem i detta sammanhang inte berörs av regeringen i propositionens förslag. Den åtgärden menar vi är att stärka polisens resurser för att beivra brott och se till att de som begår dessa brott inte har förmåga att fortsätta med sin brottslighet. Här har även rättsväsendet ett ansvar för att ta denna typ av brottslighet på största allvar.

Regeringen behöver därför se till att såväl polis som rättsväsendet och kriminalvården får de resurser och verktyg som krävs för att lösa sina uppgifter i detta problemkomplex. Vi uppmanar därför regeringen att återkomma till riksdagen med en fördjupad åtgärdsplan och erforderlig resursförstärkning för de berörda myndigheterna.

Skyddad folkbokföring

En skyddad folkbokföring innebär att en eller flera person eller personer bor på en adress och folkbokförs på en annan, gärna på annan ort. Syftet är att göra det mycket svårt för en obehörig att ta reda på en persons adress.

I de fall en person eller en familj utsätts för så allvarliga hot och förföljelser att man måste vidta fysiska åtgärder för att skydda dessa från en gärningsman som inte kan omhändertas, är det viktigt att åtgärden snabbt leder till resultat. Att införa en halvmesyr som bara kanske leder till ett önskat resultat är inte att ge de skyddsbehövande ett adekvat stöd. I stället måste åtgärden vara väl genomtänkt och resolut på ett sätt som direkt leder till att gärningsmannen inte kan fortsätta begå de aktuella brotten. Samtidigt måste allt som kan göras för att lagföra personen i fråga, i enlighet med vårt förslag i föregående avsnitt.

En skyddad folkbokföringsadress innebär ett påtagligt ingrepp i en persons förmåga att verka och synas i samhället, vilket är nödvändigt för att minimera risken för att den som åtgärden riktas emot ska kunna eftersöka den skyddades adressuppgifter. Det är därför viktigt att åtgärden verkligen är effektiv när den används. Att skydda en folkbokföringsadress om personen i fråga bor kvar på sin gamla adress torde vara en kontraproduktiv ordning i de flesta fall när åtgärden bedöms lämplig. Den bör därför kopplas till en flytt till ny adress för att vara maximalt effektiv.

Ansvarig stödmyndighet

Regeringen föreslår, trots myndighetens argumentation om motsatsen, att Skatteverket ska bli ansvarig stödmyndighet för personer som får skyddad folkbokföringsadress. Vi anser att regeringens argumentation kring detta är mycket ihålig och förordar i stället att polismyndigheten ska ges ansvaret för att lämna stöd till personer med skyddad folkbokföring. Eftersom orsaken till att bevilja en person skyddad folkbokföringsadress

i de allra flesta fall har en direkt koppling till brottslig aktivitet från en motpart bör polisen vara den mest lämpade myndigheten att bistå personer i den aktuella situationen.

Åtgärder för att öka kvaliteten i folkbokföringen

Folkbokföringen är Sveriges viktigaste register. Det utgör grunden för myndigheternas kommunikation med medborgarna och måste därför hålla en mycket hög grad av informationssäkerhet och kunna garantera korrekta data. Allt annat är oacceptabelt. Sverige har en lång tradition av att ha hållit en hög standard på sitt befolkningsregister, eller folkbokföring om man så vill.

Det har dock visat sig att kvaliteten i folkbokföringen är kraftigt eftersatt och i dag kan betraktas som undermålig. Det är allvarligt ur många synvinklar och bristerna måste rättas till med mycket stor skyndsamhet. Situationen har blivit så allvarlig att flera myndigheter inte kan utföra sina arbetsuppgifter med tillräckligt hög grad av säkerhet och kvaliteten på myndighetsutövningen i stort sänks på grund av de eskalerande bristerna i kvaliteten på folkbokföringsregistret.

Vittnesmål om förfallet i folkbokföringen kommer från alla håll, allt från myndigheter som använder folkbokföringen till Skatteverket som både ansvarar för registret och nyttjar data i det. Rapporter om missbruk av välfärdssystemen som har sin grund i brister i folkbokföringen duggar tätt i medierna. Riksrevisionen har i en rapport, RiR 2017:23 Folkbokföringen – ett kvalitetsarbete i utförsbacke, redovisat allvarliga kvalitetsbrister i folkbokföringen i stort och pekat på en rad nödvändiga åtgärder.

Även den förra generaldirektören för Skatteverket rapporterade om bristerna i folkbokföringen vid ett möte med skatteutskottet i oktober 2017. Han menade då att problemen till stor del berodde på resursbrist som lett till att ett utvecklingsprojekt för ett helt nytt folkbokföringssystem hade dragit ut på tiden i närmare tio år! Det projektet är nu så gammalt att det behöver göras om från grunden, med nya tekniska utgångspunkter.

I propositionen beskriver regeringen problemet med falska identiteter, som skapar stora problem för flera viktiga myndigheter som tvingas använda de felaktiga uppgifterna. Felaktiga utbetalningar av mycket stora belopp har sin grund i sådana felaktigheter i folkbokföringen, och det innebär att välfärdsmedel betalas ut felaktigt på grunder som uppenbart är att betrakta som bedrägerier.

Detta är givetvis inte acceptabelt i något avseende och den felaktiga hanteringen måste upphöra. Det är av avgörande betydelse för tilltron till svensk myndighetsutövning i allmänhet att problemen med befolkningsregistret får en snabb lösning. Skatteverket måste få ett konkret uppdrag av regeringen att lösa problemet med folkbokföringen snabbt och effektivt. För att det ska vara möjligt måste regeringen se till att Skatteverket får de resurser som krävs för att kunna utveckla en modern teknisk infrastruktur och datasystem som kan hantera folkbokföringen på ett rationellt och säkert sätt. I en sådan utveckling måste säkra identifieringsmöjligheter finnas med och vi förordar att man inför biometriska data som säkerställer att en person inte kan registrera flera identiteter i systemet.

Skatteverkets kontroller av registrerade adresser

Regeringen föreslår att Skatteverket ska ges bättre förutsättningar för kontroller av boende på en viss adress. Förslaget innebär dock oacceptabla inskränkningar i kompetensen att kontrollera personer som vistas på adressen i samband med ett kontrollbesök. Detta är inte acceptabelt, utan Skatteverket måste ges möjlighet att kontrollera identiteten på samtliga personer som vistas på adressen i samband med kontrollbesöket. Allt annat är en eftergift för kriminellas möjlighet att bedra staten och därmed en helt oacceptabel ordning i en rättsstat.

Skatteverket måste också ges möjlighet att kontrollera identiteter på boende på en viss adress med utgångspunkt från att det förefaller orimligt att ett visst antal personer kan bo på den aktuella adressen, utan att någon enskild persons identitet har ifrågasatts innan kontrollen påbörjas. Extremt många registrerade personer på adresser med mycket små lägenheter har påvisats vid flera tillfällen, och det är exempel på situationer som måste kunna utredas snabbt och effektivt. Det är viktigt för den allmänna rättssäkerheten att kontroller av misstänkta företeelser kan göras på ett säkert sätt och på olika grunder, så att brott alltid ska kunna utredas och beivras.

Olle Felten (SD)

Jeff Ahl (SD)